

det ingenlunde er, har været eller vil være Ministeriets Afgt at gaae denne Vej, og saamegen Tillid troer jeg dog, at Ministeriets Medlemmer ligeoverfor denne Forsamling have Krav paa, at naar det bestemt siger, hvad der er dets faste Beslutning i et saadant Tilfælde, saa er der ingen Grund til at drage det i Tvivl. Der er fra Ministeriets Side erklæret, at Ministeriet vil have den stedfindende Anomalie, at det ikke vil komme med noget Forsøg paa eller Forslag om at faae Udskrivningslovgivningen draget fra den danske Rigsdags særlige Anliggender over paa Fælleslovgivningsgebetet, men netop gaae den anden Vej, nemlig ved at virke til, at ogsaa dette Anliggende bliver særligt for Hertugdømmerne.

Minestab: Det var vistnok aldeles rigtigt, hvad den høitærede Minister, som nu satte sig, yttrede, at Hovedbestemmelserne i Fællesudkastet slet ikke høre herhen under og slet ikke kunne behandles her paa dette Sted. Heri maa vist enhver være enig med ham, og selv de, der saaledes som jeg mene, at den ærede Taler for Ribe (H. Hage) havde fuldkommen Ret, da han sagde, at Forsatningsudkastet var et stort Tilbagefald for os.

Jeg kan ikke være saa aldeles enig med den ærede Minister i, at Regjeringen vilde komme i nogen særdeles uheldig Stilling derved, at vi gaae ind paa Fællesforsatningsudkastet. Det forekommer mig, at det i en vis Henseende endog kommer i en heldig Stilling, forsaavidt der skulde kunne reises grundet Tvivl om Hensigtsmæssigheden af dette Udkast, da Ministeriet ved den af det tagne Beslutning sparer sig for at svare derpaa. Det er blevet fremhævet ogsaa af den høitærede Minister, at det, som vi her have at tænke paa, og som for os skulde være Resultatet af Forhandlingerne i denne Sag, det var at faae en saadan Grundlov for Danmarks særlige Anliggender, som kunde være tjenlig, naar Fællesforsatningen kommer istand. Det er netop Sagen, at vi stræbe hen til, at vi ikke faae en saadan Grundlov for de særlige Anliggender, som, naar Fællesforsatningen kommer istand, staaer i Strid med denne, saaledes at en af dem maa vige tilbage. Vi maae jo

erindre, at vi have givet Magten over Fællesforsatningens Skikkelse ud af vor Haand, og at vi altsaa maae sørge for, at, naar vi faae en Grundlov for Danmarks særlige Anliggender, den da ikke staaer i Strid med Fællesforsatningen; thi vi kunne da nok slutte os til, hvilken der da maa vige tilbage. Det er dog aabenbart, at vi maae tage Hensyn til Stillingen, saaledes som denne er, og at vi ikke kunne lukke Dinene til for, at der foreligger et Udkast til en Fællesforsatning, som kjendes over hele Landet, og heller ikke lukke Dinene til for, at der efter vor Overbeviisning, det vil sige efter min og de Mænds, der dele denne, er en Uoverensstemmelse mellem Grundloven for de særlige Anliggender, saaledes som den nu skal vedtages 3die Gang, og Fællesforsatningsudkastet, og jeg troer derfor det er aldeles berettiget, at den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (J. A. Hansen) er fremkommen med de Indvendinger, han har gjort idag. Dette er fuldkommen rigtigt, forsaavidt disse Indvendinger ere gyldige; ere de det ikke, staaer det til Ministeriet at vise dem tilbage. Jeg troer ikke, at man, saaledes som det blev sagt forleden Dag af en meget æret Rigsdagsmand her i Salen, kan sige, at vi bør gaae i den forrige Rigsdags Spor, og at vi ikke nu bør forhale Sagen ved at gjøre det og det, men derimod ligesom skynde os hen og vedtage Grundloven tredie Gang uden videre. Det gaaer vistnok ikke an, thi vi gaae ikke i de forrige Rigsdages Spor. Forskellen mellem os og de foregaaende Rigsdage er den, at vi kjende Fællesforsatningen, men det gjorde de foregaaende Rigsdage ikke. Den foregaaende Rigsdag, den, som kom sammen i October f. A., var kommen sammen ogsaa for at vedtage Grundlovsforandringerne anden Gang; den kjendte Forordningen af 26de Juli 1854, og, for at gjøre Situationen klar, gjorde den et Forsøg paa at anvende Rigsretsaction paa Basis af denne Forordning. Vi kjende Fællesforsatningsudkastet, og det kan ikke falde nogen fornuftig Mand ind at gaae den Vej, som Forsamlingen i October f. A. var nødt til at gaae; men vi maae see at klare Situationen, thi, ligesom en meget æret Taler tid-